

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 78(3) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมถึงอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มี และบำรุงรักษาการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 “มาตรา 53 ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ (6) ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ” “มาตรา 56 ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53”

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 “มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง” “มาตรา 17 ภายใต้อำนาจแห่งมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ในหลักปฏิบัติงานและความรู้เทศบาล (2535) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “เจ้าพนักงานท้องถิ่น”

หมายความว่า (1) นายเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล (3) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัด (6) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมาย กำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า (1) ปลัดเทศบาล และรองปลัดเทศบาล สำหรับในเขตเทศบาล (3) ปลัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดและนายอำเภอ สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด (6) ผู้ซึ่งเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ “มาตรา 24 วรรคหนึ่ง เจ้าของร้าน จำหน่ายอาหาร และหรือเครื่องดื่มซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่า ยี่สิบคน ต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสุลักษณะ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้ลูกค้าใช้ใน ระหว่างเปิดทำการค้า” “มาตรา 25 เจ้าของสถานบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง หรือก๊าซ สำหรับยานพาหนะต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสุลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” “มาตรา 44 นอกจากอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ (2) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด (3) ตักเตือนผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรกหรือความ ไม่เป็น ระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป (4) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและ ดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้” “มาตรา 48 วรรคหนึ่ง บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งและพนักงานสอบสวนมีอำนาจ เปรียบเทียบได้เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” “มาตรา 58 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินสองพันบาท นอกจากต้องระวางโทษปรับตามวรรค หนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 24 หรือ มาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับอีกวันละหนึ่ง ร้อยบาทเรียงรายวันจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎกระทรวง”

ตามที่กฎหมายต่างได้ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการจัดบริการ ห้องน้ำสาธารณะ จึงเป็นการสมควรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยเฉพาะแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการ บริการห้องน้ำสาธารณะที่มีมาตรฐานถูกสุขอนามัยในแหล่งชุมชนเนื่องจากห้องน้ำสาธารณะเป ลสถานที่ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการเพื่อชำระล้างหรือขับถ่ายของเสีย เป็นบริการ สาธารณะขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้ใช้บริการที่มีเป็น จำนวนมาก การมีห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะจึงเป็นการส่งเสริม พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขอนามัยแก่ ประชาชน ที่นับเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับประชาชน ซึ่งในปี พ.ศ. 2547 กรมอนามัยได้

สำรวจส้วมสาธารณะในประเทศไทย 1,100 แห่ง ผู้ใช้บริการ 5,786 คน ใน 20 จังหวัด พบ ปัญหาทั้งความไม่สะอาดและผู้ใช้ยังไม่เป็น ส้วมสาธารณะส่วนใหญ่แยกชาย / หญิง ร้อยละ 76 ในจำนวนนี้จัดให้คนพิการ 10% มีส้วมสะอาดระดับปานกลาง 58.9% มีส้วมสกปรก 19.5% มี กลิ่นเหม็น 34% ส่วนประเด็นการใช้ส้วมของคนไทยพบว่า 83.6% เคยชินกับการใช้ส้วมแบบนั่ง ของ ๆ ราวน้ำ ส่วนชักโครก พบว่า 22.1% จะใช้เท่าเหยียบลงบนที่นั่งหรือยกที่นั่งขึ้นแล้วขึ้นไป เหยียบบนโถส้วม ที่สำคัญคือ ยังมีคนถึง 6.5% หลังใช้ส้วมแล้วไม่ล้างมือ และจากการสุ่มสำรวจ ส้วมสาธารณะในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2549 สุ่มสำรวจส้วมจำนวนกว่า 6,149 แห่งในพื้นที่ 12 จังหวัด อาทิ นนทบุรี ลพบุรี ชลบุรี ราชบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น กำแพงเพชร ฯลฯ ปรากฏว่ามีส้วมที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสูงถึง 5,993 แห่ง มีปัญหาเรื่องความสะอาด 90% ที่พบ มากคือ ถังขยะไม่มีฝาปิด ไม่มีกระดาษชำระหรือสายฉีดน้ำ และไม่มีสบู่ล้างมือ ปัญหาเรื่องควา พอดีของจำนวนห้องน้ำพบ 76% ส่วนใหญ่ไม่มีส้วมสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์ ส่วนเรื่องความปลอดภัยพบปัญหา 69% ไม่มีการแยกส้วมชาย-หญิง พื้นไม่แห้ง และส้วมตั้งอยู่ ในที่เปลี่ยว (วิกิพีเดีย, 2552)

ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร โดยการสำรวจของสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด พบว่ามีห้องน้ำสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานส้ว มสาธารณะระดับประเทศ (HAS) เพียง 7 แห่งเท่านั้น (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร, 2552) ด้วยเหตุนี้จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะเข้ามาเป็นผู้รับผิดชอบและมี หน้าที่ควบคุมการจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะที่ถูกสุขลักษณะในสำนักงาน ของตนเอง เพราะการ ที่สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการให้บริการห้องน้ำสาธารณะที่สะอาด มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะปราศจากการติดเชื้อโรคต่าง ๆ แล้วยกก็เป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตาให้กับสำนักงานนั้น ๆ ได้ ประชาชนที่มาใช้บริการก็เกิดความพึงพอใจ ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าในองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นยังมีห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการดูแล เรื่องความสะอาดมีไม่เพียงพอต่อจำนวนของผู้ใช้บริการ ทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ห้องนี้ สกปรก มีกลิ่นเหม็น เป็นต้น และหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังปล่อยปละละเลยให้ส้ว มสาธารณะที่มีอยู่ไม่ถูกสุขลักษณะก็จะเป็นอันตรายอย่างมากแก่ประชาชนที่เข้าไปใช้ห้องนี้ สาธารณะ ทั้งนี้เพราะห้องน้ำสาธารณะถือว่าเป็นการบริการสาธารณะที่รัฐหรือองค์กรของรัฐต้อง เข้ารับภาระในการดำเนินการหรือควบคุมดูแลและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้มีห้องนี้ สาธารณะที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด และปลอดภัย ไม่เป็นที่แพร่ระบาดของเชื้อโรค และที่สำคัญอีก ประการหนึ่งคือ การที่มนุษย์จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คือการมีสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่ดี เพราะปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดี สะอาด ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ด้วย

เหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการ
 ห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามมาตรฐาน เป็นแบบอย่าง
 ให้กับประชาชนในพื้นที่ที่มาใช้บริการในสำนักงานเพราะหากห้องน้ำในสำนักงานของตนเองยังไม่
 มีคุณภาพแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลก็ไม่สามารถดูแล
 ห้องน้ำสาธารณะที่อยู่ในพื้นที่ของตนให้มีมาตรฐานได้ และผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ยังเป็
 แนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดได้อย่าง
 ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับบริการสาธารณะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมี
 หลักประกันคุณภาพภายใต้มาตรฐานขั้นพื้นฐานที่เท่ากัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงาน
 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา การดำเนินงานการจัดบริการ
 ห้องน้ำสาธารณะที่ประสบความสำเร็จ และหาแนวทางพัฒนาการดำเนินการจัดบริการห้องน้
 สาธารณะใน 7 องค์ประกอบได้แก่
 - 1.1 ด้านลักษณะอาคาร
 - 1.2 ด้านแสงสว่าง
 - 1.3 ด้านการระบายอากาศ
 - 1.4 ด้านความสะอาด
 - 1.5 ด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์
 - 1.6 ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล
 - 1.7 ด้านการบริหารจัดการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

2.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้ปฏิบัติงานใน ด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะจำนวน 7 คน และผู้นำชุมชนที่เป็น ผู้ใช้บริการห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 คน

2.2 ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10 คน และผู้ปฏิบัติงานใน ด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 7 คน

2.3 ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีใช้แบบสัมภาษณ์ และกรณีใช้แบบสอบถาม

2.3.1 กรณีใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้ปฏิบัติงานในด้านการ ดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะจำนวน 4 คน ผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ใช้บริการห้องน้ำ สาธารณะ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสาธารณสุข จำนวน 3 คน

2.3.2 กรณีใช้แบบสอบถาม

2.3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 90 แห่ง รวมทั้งสิ้น 3,804 คน

2.3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพและปัญหาการดำเนินงาน การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

3.2 ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานการจัดบริการ ห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชรที่ประส ความสำเร็จ

3.3 ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ หมายถึง การดำเนินงานจัดบริการห้องน้ำสาธารณะให้มีห้องน้ำสาธารณะที่ถูกต้องลักษณะ สะอาด และปลอดภัย ตามมาตรฐานใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะอาคาร ด้านแสงสว่าง ด้านการระบายอากาศ ด้านความสะอาด ด้านบรรยากาศ/ภูมิทัศน์ ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปนื้อมูล ด้านการบริหารจัดการ

1.1 ด้านลักษณะอาคาร หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างอาคาร ซึ่งประกอบด้วย ตัวอาคาร สถานที่ตั้งอาคาร เครื่องสุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำ ที่จะช่วยให้การจัดการห้องน้ำสาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านแสงสว่าง หมายถึง ความสว่างภายในและภายนอกของห้องน้ำสาธารณะ และความเข้มของแสงที่เหมาะสมในบริเวณทั่วไปของห้องน้ำ

1.3 ด้านการระบายอากาศ หมายถึง ระบบการถ่ายเทอากาศภายในห้องน้ำสาธารณะ เช่น การเปิดหน้าต่าง การทำหลังคาใช้ใบโปร่งสูงหรือการเปิดช่องที่ผนังของห้องน้ำ

1.4 ด้านความสะอาด หมายถึง การทำความสะอาดด้านตัวอาคารและอุปกรณ์ และการทำความสะอาดด้านสุขภัณฑ์ของห้องน้ำสาธารณะ

1.5 ด้านบรรยากาศ/ภูมิทัศน์ หมายถึง การจัดบรรยากาศภายในและภายนอกอาคารของห้องน้ำสาธารณะให้มีความสวยงามและสภาพภูมิทัศน์ที่เอื้ออำนวยต่อการใช้บริการ

1.6 ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปนื้อมูล หมายถึง แนวทางการวางท่อน้ำเสียจากห้องน้ำ การออกแบบระบบบำบัดสิ่งปนื้อมูลจากห้องน้ำ และการบำรุงรักษาถังเกราะ

1.7 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง รูปแบบการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดทำป้ายและการติดตั้ง อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องน้ำและอุปกรณ์ทำความสะอาดห้องน้ำและสุขภัณฑ์

2. สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ หมายถึง ลักษณะของกาดำเนินงานที่ดำเนินอยู่ ณ ปัจจุบัน สำหรับการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะตามมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะอาคาร ด้านแสงสว่าง ด้านการระบาย

อากาศ ด้านความสะอาด ด้านบรรยากาศ/ภูมิทัศน์ ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล ด้านกา
บริหารจัดการ

3. ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือ
ข้อขัดข้องในการดำเนินงานสำหรับการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะตามมาตรฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะอาคาร ด้านแสงสว่าง ด้านการระบายอากาศ
ด้านความสะอาด ด้านบรรยากาศ/ภูมิทัศน์ ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล ด้านการบริหา
จัดการ

4. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ หมายถึง วิธีการหรือ
มาตรการที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะอาคาร ด้านแสงสว่าง ด้านการระบายอากาศ ด้าน
ความสะอาด ด้านบรรยากาศ/ภูมิทัศน์ ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล ด้านการบริหารจัดการ

5. การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ หมายถึง การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ
ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชรที่ผ่านการประเมินเกณฑ์มาตรฐาน
สิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ ซึ่งได้แก่ เทศบาลเมือง
กำแพงเพชร และเทศบาลตำบลนครชุม

6. ห้องน้ำสาธารณะ หมายถึง ที่ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ ที่ประชาชนทั่วไปสามารถใช้บริการ
ได้โดยไม่เสียค่าบริการ หรือเสียค่าบริการก็ได้ รวมทั้งเป็นที่ใช้เก็บรวบรวมและกำจัดอุจจาระ
ปัสสาวะที่ร่างกายขับถ่ายออกมาโดยทำให้อุจจาระเกิดการย่อยสลายตัวจนหมดอันตราย
ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของ แมลง โรค และการแพร่กระจายของเชื้อโรค

7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอยู่ในเขต
จังหวัดกำแพงเพชร

8. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล
และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

9. เจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายถึง นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล และนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

10. พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง ปลัดเทศบาลและรองปลัดเทศบาลสำหรับในเขตเทศบาล
ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายอำเภอสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ซึ่ง
เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง

11. ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือประธานชุมชนของท้องถิ่นในเขตพื้นที่ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

12. สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะจนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร และเทศบาลตำบลนครชุม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้วิจัยได้ทราบถึงสภาพ ปัญหา การดำเนินงานด้านห้องน้ำสาธารณะที่ประสบความสำเร็จในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ว่ามีลักษณะการดำเนินงานอย่างไรจึงประสบความสำเร็จ มีอุปสรรคหรือข้อขัดข้องประการใด เพื่อจะได้นำมาหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้มีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนในพื้นที่ และเกิดความพึงพอใจต่อผู้ใช้บริการได้ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร